

УДК 616.314-089.23/477/:614.32/25.008.5

В. А. Лабунець, Т. В. Дієва

ПРО НЕОБХІДНІСТЬ ІНДИВІДУАЛЬНОГО РОЗРАХУНКУ УМОВНИХ ОДИНИЦЬ ТРУДОМІСТКОСТІ НА ЗНІМНІ ЗУБНІ ПРОТЕЗИ ЗАЛЕЖНО ВІД ЇХ КІЛЬКОСТІ

Інститут стоматології АМН України, Одеса

У клініці ортопедичної стоматології використовується ціла низка різноманітних знімних зубних протезів як за своєю конструкцією, так і медико-технологічним способом виготовлення. При цьому в кожному індивідуальному випадку їх застосовується різна кількість і у різному клінічному сполученні, беручи до уваги наявність двох щелеп. Зазначене, безумовно, знаходить своє віддзеркалення в показниках тривалості витрат робочого часу лікаря на їх виготовлення.

Останнє набуває вирішального значення для обґрунтованого обліку фактичних часових витрат лікарської праці [1; 2; 4; 5].

Однак, згідно з наказом МОЗ України за № 507 від 28.12.02 р. [3] та аналогічними попередніми наказами [6; 7], умовні одиниці трудомісткості з ортопедичної стоматології на знімні зубні протези представлені тільки в одиничному варіанті, без урахування їх відповідних клінічних сполучень.

Тому, беручи до уваги наведене вище, метою теперішнього дослідження якраз і стала порівняльна оцінка тривалості клінічного процесу виготовлення знімних зубних протезів залежно від їх кількості.

Матеріали та методи дослідження

Об'єктом дослідження служив клінічний процес надання стоматологічної ортопедичної допомоги хворим зі знімними протезами.

Предметом дослідження виявилася тривалість виготовлення стоматологом-ортопедом знімних зубних протезів при різних їх клінічних сполученнях.

Як основний метод дослідження використовувалися хронометражні виміри тривалості надання даного виду ортопедичної допомоги хворим із різноманітними дефектами зубних рядів. Показники хронометражних вимірів реєструвалися в спеціально розробленій «Хронокарті робочого дня стоматолога-ортопеда».

Норму часу лікаря на виготовлення знімних зубних протезів визначили за формулою:

$$НВзпр = Тп + К \cdot Тзп,$$

де НВзпр — норма часу лікаря на виготовлення знімних зубних протезів;

Тп — постійні витрати часу лікаря на виготовлення знімних протезів;

К — кількість зубних протезів;

Тзп — змінно-повторювані витрати часу лікаря на виготовлення одного знімного протеза.

Офіційні умовні одиниці трудомісткості на виготовлення знімних зубних протезів взято з наказу МОЗ України № 507 від 28.12.2002 р. «Про затвердження нормативів надання медичної допомоги та показників якості медичної допомоги». При визначенні величини умовних одиниць трудомісткості на нові допоміжні види знімних протезів, які ще не набули свого віддзеркалення у зазначеному вище наказі, за одиницю було прийнято часові витрати праці лікаря на надання ортопедичної допомоги протягом 60 хв [3].

Результати дослідження та їх обговорення

Перш ніж провести порівняльну характеристику величини нормативу часу лікаря стоматолога-ортопеда на виготовлення одного чи двох аналогічних знімних зубних протезів і визначити її наявність чи відсутність залежно від даного фактора, нами було встановлено норму часових витрат лікаря на виготовлення деяких знімних протезів, не описаних у вищезазначеному наказі МОЗ України [3]. Це повні знімні протези з металевим базисом, повні протези із пропілену, бюгельні протези з утримуючими кламерами, бюгельні протези на атачменах.

Зважаючи на це і згідно із проведеними нами відповідними дослідженнями, було встановлено, що оптимальна норма часу лікаря на виготовлення одного повного знімного протеза з металевим базисом становить 212,29 хв, а двох — 326,39 хв; повних знімних протезів із пропілену відповідно 150,27 і 217,06 хв; бюгельних протезів з утримуючими кламерами — 139,75 і 196,01 хв; бюгельних протезів на аточменах — 175,79 і 267,01 хв відповідно. Таким чином, у нас є всі підстави перейти безпосередньо до реалізації поставленої мети дослідження.

Виходячи з вищенаведених даних, абсолютна величина часових витрат праці лікаря на виготовлення основних видів знімних зубних протезів не має лінійного характеру залежно від їх кількості та клінічних сполучень. Вважаємо, що доцільно проводити облік використаної лікарської праці на основні види знімних протезів, ураховуючи безпосередньо їх кількість. Це сприятиме більш об'єктивному обліку, вдосконаленню оцінки і контролю роботи даних спеціалістів.

На підставі отриманих часових показників тривалості клінічного процесу виготовлення деяких нових знімних про-

тезів, які насправді виготовляються в клініці сучасної ортопедичної стоматології, але ще донині не пронормовані, нами також були розроблені відповідні умовні одиниці трудомісткості: на виготовлення одного повного знімного протеза з металевим базисом — 3,5 УОТ, двох — 5,4 УОТ; повних протезів із пропілену відповідно — 2,5 і 3,6 УОТ; бюгельних протезів з утримуючими кламерами — 2,3 і 3,3 і бюгельних протезів на аточменах — 2,9 і 4,5 УОТ (відповідно на 1 і 2 протези).

Висновки

Отримані результати цього дослідження вказують на відсутність прямої залежності величини витрат робочого часу лікарів стоматологів-ортопедів на виготовлення знімних протезів від кількості протезів.

У зв'язку з чим, на нашу думку, більш доцільним було б враховувати розроблені нами диференційні показники трудомісткості, розраховані нами у вигляді відповідних умовних трудових одиниць.

Розраховані нами умовні одиниці трудомісткості на деякі нові, ще ненормовані види знімних протезів, можна використовувати в системі практичної охорони здоров'я нашої країни для відповідного обліку

роботи стоматологів-ортопедів, її оцінки та контролю з боку керівників стоматологічних установ.

ЛІТЕРАТУРА

1. Лабунець В. А., Григорович В. Г. Методичні аспекти уніфікованої системи обліку і контролю праці стоматологів-ортопедів і зубних техніків в Україні: Метод. рекомендації. — Одеса, 1999. — 12 с.

2. Лабунець В. А., Неспрядько В. П., Косенко К. М. Методичні прийоми індивідуального розрахунку величини витрат робочого часу стоматолога-ортопеда на виготовлення найбільш поширених видів зубних протезів і різноманітних їх поєднань: Метод. рекомендації. — Одеса, 1999. — 25 с.

3. Наказ МОЗ України № 507 від 28.12.2002 р.: «Про затвердження нормативів надання медичної допомоги та показників якості медичної допомоги».

4. Научная организация труда в стоматологических ортопедических отделах: Метод. рекомендации. — Львов, 1982. — 142 с.

5. Никитина Н. И. Принципы нормирования труда врачей стоматологов-ортопедов и зубных техников при изготовлении протезов // Теория и практика стоматологии. — М., 1980. — С.162-164.

6. Нормы расчета производственных единиц: Приказ МЗ СССР от 04.11.50 г., № 87.

7. Нормы нагрузки на одного врача-ортопеда в производственных единицах в год: Приказ МЗ СССР от 20.07.60 г. № 371.

УДК 618.14:618.2-006.35

В. В. Степула, В. Г. Дубініна, О. В. Лук'янчук, А. І. Рибін

ВИПАДОК МІОМИ МАТКИ ВЕЛИКИХ РОЗМІРІВ, ЯКА РОЗВИНУЛАСЯ НА ФОНІ ПЕРШОЇ ВАГІТНОСТІ У ПАЦІЄНТКИ 32 РОКІВ

Одеський державний медичний університет,
Одеський обласний онкологічний диспансер

Міома матки є найбільш частим захворюванням у жінок репродуктивного віку, що становить, за даними різних авторів, від 10 до 30 % [2; 4; 5;

7]. Відомо, що ризик розвитку даної патології збільшується з віком і пік захворюваності пацієнток припадає на 35–45 років [1; 2; 6; 11]. Найвність міо-

ми матки у жінки репродуктивного віку часто є причиною безплідності. За даними літератури, кожна п'ята жінка, що страждає на міому матки, безплідна

